

Сынаата
3 харчы.

НОРИЛЬСКАЯ (Красноярская край). Мангастау хотуу дыйнык табаларга көмүсү онөзүргө. Намыс операциял түсүктөзүз. Дыйна кулуну кулунуларын көлүтөр икки тыныштанан тахас кыыл куорат арчотун ийигер минерал

ҮЛЭЙИТТЭРГЭ—ДИРИНГ БИЛИНИИ!

Сарсын политической, экономической үөрэх дыла сабаланаар

САНАЛЫ, КӨДҮҮСТЭЭХТИК

ССКП НК «1986—1987 сс. үөрэх дылыгар үлэһитэри политическай, экономическай үөрэхтээһини тэрийэр туһунан» уураада үөрэтин систематыгар бочумнаах уларытылары кылларда. Хас биһирэни үлэ коллектива, үлэһит сьезд туруорбут сорукарыни олоххо кылларинга өй-санаа өттүнэн бөлөн буолуута ситиһиллэх тустаах. Онон сибээстээн, сүрүн бөлүөмтө, ССКП XXVII сьейин матырыйаалларыни диригини сийлини үөрэтингэ туһаныллыахтаах.

Политическай, экономическай үөрэхтээһини оскуолаларыни комплектааһыни партийнай тэрилтэлэр ССКП райкомугар көмүскөһүниинэ ытыллыныа. Ол түнүгүнэн быһыл 18 партийнай, 16 комсомольскай, 32 маасабай, 35 учууталларга анааллаах оскуолалар бигэрэтилиннилэр. Маны таһынан 102 экономическай үөрэх оскуолалары үлэһиттэрэ.

Үөрэх систематыгар сүрүннээн

«Дойду социальная-экономическай сайдыытын түргэтэни—ССКП стратегическай линията» куре үөрэтиллэбэ. Биллэрин курдук, быһыл ССКП обкомун уонна партия райкомун пленумнарыгар ишүер-национальная итин бопнуруоһа көрүлүбүтүнэн сибээстээн политическай үөрэһини систематыгар ыччаттарга анааллаах националь-най сыйыһыһыһылар сайдыыларыни бопнуруостарыни үөрэтэр курстар тэрилиннилэр.

Политическай уонна экономическай үөрэһи тэрийингэ 222 пропагандаист тардылыныа. Бары оскуолалар пропагандаистара ССКП райкомун бюротугар, ОАИХ советыгар, оройуонна экономическай үөрэһи тэрийини советыгар бигэрэтилиннилэр. Пропагандаистарга анааллаах курсовой семинарлар ытыллынылар. Олорго занятиелары ытытыма методическай сүбэлэр бэрилиннилэр.

Быһылгы үөрэххэ болуөмтө ула-

рыта тутуу не хоһоонун, производствонин интенсификациялаа-һыныа кини факторыни оруолун диригини өйдөтүүгө уурулар. Занятиеларга истэзчилэр активисттарын үрдэтэр активнай формалары киникни кылларнаахха, үлэ коллективыни олохун кытта үөрэһи мьеса сибээстээн, бастыг оштыи илэи-тонго үөрэтиэххэ, олоххо кылларарга дуулууохха. Не кыахтары туһага таһаарыныа, производствоннай кыамталары көдүүстээхтиг туһаныныа, кэмчизээһини уонна харыстаппан буолуу режонини тутуууга истэзчилэр болуөмтөлөрүн туһайыахха. Үлэ тэрэһинигэр кинилэр этиэлэрини туһаныахха, ошуха чопчу дыаһаллары ылыахха.

Үлэһиттар политическай, экономическай үөрэһиринилэрини туруорулар көрдөбүллэр таһыныгар таһаарыны пропагандаистар ураты суолталаах сорукарыныа булар.

П. БОРИСОВА,

ССКП райкомун пропаганда уонна агитацияга отделын сибээдиссэини солбуйааччы.

АКТИВНОҢЫ ҮРДЭТИИ

«Дойду социальная-экономическай сайдыытын түргэтэни—ССКП стратегическай линията» курсу үөрэтини саналыи ошүтөн-сыйыһыи сыйыһыи ошүтөн-сыйыһыи эрийэр. Истэзчилэр ССКП XXVII сьейин матырыйаалларыни сийлини матырыйаалларыни диригинэн үөрэтин, олоххо, үлэгэ толору салата ошөстөлөрүн сийлини пропагандаистарын улахан тутудуктаах.

Ити, туох-хааныни итинэ, занятиелар көрүни-рини, кыамаларын сапардан итинни эрийэр. Занятиеларга семинарда-ры, конференциялары, дискуссиялары ытыты, рефераттары көмүскө-һини, деловой ошөтүүлэри курдук үөрэх көдүүһүн үрдэтингэ активнай формалары тебэ кыаллары-нан элбэхтиг туһаныахха. Ити ытымалары көдүүстээхтиг туһаныи истэзчин активнайдык кытытытынан сийли-лэр. Ол буоллагына истэзчилэр занятиеларга бөлөһүнэн илэлэлэригэр дыһаларыгэр итиннэхэ анааллаах күннэгэ туттар литературалаах буолууларын эрийэр.

Мин урукку пропаган-дистабыт үлэм хоһобу-руттан көрдөхпүнэ, туһаныах литератураны туһаныи ураты суолта-лаах Оскуола реформа-га киирээри турдагына биллиилээх советскай педагог В. А. Сухомлин-скай үлэтин не хоһооно киникни пропагандала-мыта. Ону диригини үө-рэтэргэ ошөтөсү Чу-рапчы 1 №-дээх адыс кылаастаах оскуолатын учууталара бука бары «Народное образование», «Советская педагогика» сурунаалларга, ону таһынан үгүс методичес-кай литературада суру-таллара көмөһөспүтэ.

Анааллаах литература дыһалэригэр мэдди баар буолан, бу баай ошөт-төх дыһинээх энтузиаст-педагог үлэтин не хоһоо-нуи учууталлар дириг-ник ырыппытара, бил-литэргэ киникни үлэ-ригэр улахан туһалаах буолуота.

Аһардас ити даһаны сьезд матырыйаалларыни сьезд матырыйаалларыни илэи-тонгои дыһинээхтиг өйдөм, ырытын үөрэтэргэ хас биһирэни истэзчин бэ-чэкии сурутан, атыыла-һан матырыйааллар баар мэдди бэйэтигэр баар буолууларыни тэрийингэ ураты наадаларын этэр. Очмоҕо эрэ истэз-чигэ туе бэйэтэ өйүнэн-са-наатынан партия ыйар курсун дыһинээх сүрэг-нин ылынан үлэтигэр, олоһор салата онгоһоро ситиһилинэи сөп. Дыһ-тингэр аахпыт, толкуй-даабыт истэзчин зан-ятиеларга хаһан бадарар активнайдык кытыааччы, ырытааччы буолар. Сьезд матырыйаалларыни үөрэтингэ истэзчин ак-тивнойны үрдэтин суолта итиннэхэ.

Политическай үөрэх занятиеларыгар актив-нойны үрдэтин ытымалара илэи-тонгои тардана илик-тэр. Ол үгүс пропаган-дистар бэйэлэргэ да ити ытымалары баһылыи иликтэринэн эмиз ба-һарыллар. Маныаха ССКП райкомун пропаганда уонна агитацияга отдела септөөх мето-дическай, көмөнү онго-руон наада, Аһардас зан-ятиелары тэрийини, орой-уоннаады хаһыакка пропагандаистарга ана-лаах методическай сүбэ-лэри бэчээттэтин улахан көмөнөн буолуох этэ. Маныаха үлэни былаан-наан тэрийиэххэ.

А. БОРИСОВА,

пропагандаист.

Оройуон киникнээһи остолубуой үлэһитэрини экономическай оскуолалары райпогребобществада биһир көдүүстээхтиг үлэһиттэр оскуолаһан билээр. Маныа занятиелар производствонини кытта мьеса сибээ-стээхтиг ытыыллаллар. Улахан болуөмтө бородуук-суйа хаачыстыбатын тупсарыма уурулар. Бу ос-куолаһа сэттэи сылын технолог Татьяна Иванова Романова саллар.

СНИМОККА: (унаттан) партийнай тэрилтэ сек-ретара Н. Е. Алемподистова уонна пропагандаист Т. И. Романова занятиени ытытыны сүбэлэһэлэр.

П. Оксешников фотота.

ТЭРЭЭЙИННЭЭХТИК САБАЛАХПЫТ

Үлэһитэри политичес-кай уонна экономическай үөрэхтээһини не хоһоо-нуи бүтүнүтүн ССКП XXVII сьейин матыры-яалларыни диригинэн, сийлини үөрэтингэ ту-һаайарга, социальная-экономическай сайдыы-ны түргэтэни страте-гиятын дыһонно тюрдини ошуха дьүөрэлэни сый-һыаны олохтуулларыгар истэзчилэргэ көмө-лө-һүү соруутун быһаарарга быһылгы үөрэх дыла ураты миһтэвэ туруо-рулар. «Чурапчы» сов-хоз парткома, дирек-цията итиннэ сөп түбө-һиннэригэр үөрэх система-тыгар сорох уларыты-лары кылларда. Ол кур-

дук, партийнай үөрэххэ Сылаһа уонна Кытаа-нахха киникнэи икин оскуола тэрилинэ. Онон «Дойду социальная-э-кономическай сайдыы-тын түргэтэни—ССКП стра-тегическай линията» курсу 34 коммунистар үөрэтиэхтэрэ. Бу оскуо-лалары партком секре-тара А. Р. Саргыдаев уонна Кытаанах сель-скай Советын исполко-мун председателэ ком-мунист С. М. Слепцов саларыахтара.

Совхоз 323 үлэһиттэргэ комплекснай үөрэхтээһини программатынан политическай, экономическай уонна дооветеринарнай биллилэри ылыахтара.

Итинни оскуолаһа үлэ коллективтарынан тари-линилэр. Совхоз кини уһаайбатыгар 8, Килэи-кигэ 3, Арыылаахха 2 оскуолаһа үлэһиттэргэ. Маны таһынан совхоз кини аппаратагыр спе-циалисттарга анааллаах курс эмиз аһыллыа.

Комплекснай, маас-сабай үөрэх оскуола-ларыгар пропагандаиста-рынан тыа хаһаайыстыба-һын специалистара, учууталлар, медицинскай үлэһиттэр киникни тар-дылыһылар. «Идеоло-гическай ошүхүү уонна ыччат» комсомольскай оскуолаһа ССКП чилиэ-нэ, Сылаһа орто оскуо-латын директора А. П. Ро-

манов, Арыылаахха на-циональнай сыйыһа-һыны үөрэтэр курска эмиз үрдүк үөрэхтээх, дөһөд сибээдиссэи, пар-тия чилиэһэ П. П. Бе-лленэ, Килэикигэ участ-ковай балыһа үлэһит-тигэр врач А. Н. Мана-рова пропагандаистахтара.

Совхоз пропагандаиста-ра бу куннэргэ оройуон-на ытыллыбыт кусто-зой семинарга сылдьан чопчу ыйылары ылы-лар, программанын, эбин матырыйаалларыни хааччынылар. Оскуола-лар истэзчилэргэ, үө-рэтэр аудиториялар чуол-кайданан барыта бөлөм буолла.

К. МАКАРОВА,

партком секретарын солбуйааччы.

ХАТЫЛААМЫАХХА

ЫВСЛКС райкомун политическай үөрэһирини тэрийингэ методическай советини председателэ И. Д. Неустроевы көрсөн биһиги корреспонденттыг ыччат үөрэһин тэрийини быһырыныгы тэрэһинигэр таһаарылыбыт сүрүн көтүтүүлэр тустарынан санаа-тын атаһаһарыгар көрдөһө. Иниексией Дмитрие-вич маннык көрөсөтэ.

—Быларыны комсомо-лецтар уонна ыччаттар политическай биллилэрин үрдэтигэ тэриллибит 27 оскуолаһа сүрүннээн үө-рэһи сөптөөхтүг түмүк-тэбэтигэр эрээр. Үөрэх хаамытыгар бочумнаах көтүтүүлэр таһаарыллы-быттарыни бэлэстээбикнэ баалар сатамнат.

Ол сүрүннээн истэзчи-лэр занятиелары көтүтүү-лэргэ элбэр буолар. Бу үгүс комсомольскай тэ-риилтэлэргэ сыйыһаһаах. Мин санаабар, ити истэз-чилэри сүүмэрдээһиннэ сыйгар. Биллэрини курдук, өдөлөннөлөргө, производ-ствоннай тэриилтэлэргэ ос-куолаһа истэзчилэр үлэһиттэр усулуобуйалары, режонинарини учуоттааба-ка сүүмэрдиһилэр. Заня-тиеларга сыдыыи хонту-руолааһа.

Өссө истэзчилэр бада-тыһаи туран үөрөһүлэрэ ситиһилинбэтиг бэлэ-

тиэхтин баарабын. Сорох ыччаттар тобо политичес-кай биллилэрин үрдэти-ниэхтээхтэрини туһунан си-тэ өйдөбөттөр. Онохха комсомольскай салайаач-чылар өттүлэригэр үлэ ытыллыбыт.

Тэрэһини тийбэтигэр занятиелар олус арыйах-тык бараллара буолар. Быларыны ордук арыйах-тык Хадаарга, Волугурга, промкомбинатка ытыыл-лыбытара.

Занятиелар барар сир-дэргэ көрдөбүлгэ эппиэт-тэбэтэр. Холобур, олоһу-дыһаһа хааччыныгы про-изводствоннай управле-ниетыгар, оройуоннаады кини балыһада снөөрөр сурунарга усулуобуйа суох. Оттон совхозтар от-дөлөннөлөргө үксүгэр тыһыны, септөөх сырда-тыгыта да суох сирдэргэ кытыллылар.

Быһыл ити итэзэстэри туоратар наада.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ

Марксистскай-ленин-скай теорияны уонна ССКП политикаһын про-пагандалааһынга, үлэ-һиттэри коммунистичес-кай итиннэ активнай кытыыларыни итин ССКП обкомун Бочуоту-най грамотатынан наба-раадаланылар. Дьяч-ковскай Николай Ивано-вич—очной-ваочной ос-куола директора, Михай-лова Христина Дми-триевна—Волтоно адыс кылаастаах оскуолатын

учуутала, Иванова Ма-риун Михайловна—Одьу-луун орто оскуолатын директорын үөрэх чаа-һыгар солбуйааччы.

Олоһу-дыһаһа хаач-чыны производствон-най управлениетыһаады комсомольскай үөрэх ос-куолатын пропагандаи И. Д. Неустроен ССКП обкомун Политическай сырдаһагыта дьютин Бо-чуотун дуоскатыгар та-һаарылыныа.

Госстатистика инспектората иһитиннэрэр

СОВХОЗТАР СУӨҢҮ ИИТИИТИГЭР 1986 СЫЛ АЛТЫННЫ

Совхозтар	Эт ошөтүүтэ (не-нео) тыһыһаах ыһаһыһынан				Эти государство атыһаһыһы (центнер)				Үтүү жаловой ыһы (центнер)				Үтүү государство атыһаһыһы (центнер)				Бир фуражнай ыһаһтан ыһаһа (кг)			
	9 ай-даары быһаһан	Туоһа	1985 с.	±	9 ай-даары быһаһан	Туоһа	1985 с.	±	9 ай-даары быһаһан	Туоһа	1985 с.	±	9 ай-даары быһаһан	Туоһа	1985 с.	±	9 ай-даары быһаһан	Туоһа	1985 с.	±
Карл Маркс	—	1114	—	—	830	1105	133,1	+53	8850	8650	97,7	+243	7510	7538	100,4	—	1380	1387	99,1	+24
Субуруускай	—	1414	—	—	1170	1435	122,6	+123	11350	11078	97,6	+342	10000	9488	95,0	+374	1323	1275	96,4	+3
Эрилик Эристин	—	4135	—	—	2280	4040	177,2	+533	20000	17418	87,1	+3515	17250	15581	90,3	+2824	1283	1221	95,2	+46
«Чурапчы»	—	2233	—	—	1730	2026	117,1	+107	17650	15593	88,3	+359	18270	14555	95,3	+323	1258	1037	82,4	+11
«Мындааһаы»	—	1498	—	—	1410	1483	103,8	+98	13300	12606	94,8	+1598	11740	12383	96,1	+1718	1418	1357	95,7	+13
«Мугудай»	—	2876	—	—	1030	2864	175,7	+1112	17850	17922	99,8	+483	15880	15966	100,6	+297	1527	1528	100,1	+1
Оройуон үрдүнэ:	—	13270	—	—	9050	13006	143,7	+2028	89100	83257	93,4	+4652	77650	74422	95,8	+3985	1328	1246	93,8	+25

Олоху-дэаады хаач-
чийны производ-
ственной управлен-
тияады маннайгы
сүхүөх комсомольскай
тэрилтэвэ отчуоттуур-
былардыр мунунах
үрдүк тэрээһиннээх-
тик, деловой быһыы-
га-майгыга буолан
ааста. Сыллаады үлө
отчуотун комсомоль-
скай тэрилтэ секрета-

Комсомольскай тэрилтэлэргэ: бойбуой дьовуру көрүнүү

ТҮКТЭРИ КӨСТҮҮЛЭРГЭ ЭЙЭЛЭНИМИЭХХЭ

Ба Анна
Туруорда. Быганова
Кэспэтин киинигэр
дэссипилинэни бө-
бөргөтүү. үлэ тэрээ-
һинин, производство
көдүүһүн үрдэтин,
бородууксуя хаачы-
стыбатын тупсарыы,
ис-союзнай үлэ боп-

туруостара турдулар.
Аһаас, деловой кэп-
сэтинтэ алта комсомо-
лец кытынна.
Е. Башарин, Г. Ки-
риллин «Комсомоль-
скай прожектор» үлэ-
тигэр баар итэздэстэргэ
тохтоотулар. Ити штаб
истиэнэ хаһыаттарын

көрүү конкурсулар
кытынна, савс ком-
мунистическай субю-
туунуу күн «Чадыл-
даны» таһаарынан
уонна бирдэ «Дэс-
сипилинэ» операция-
ны кытыынан үлэ-
тин мугурдаабыт. Үлэ
дэссипилинэтин кэ-

һэзччилэр, боротуу-
суктары, арыгыһыт-
тары, тобууну-хоруу-
ну таһаараччыларын
утары утуунаах үлэ
кытылыбатах. Тыл
эппиттэр «КП» үлэтин
сүрүн сыалынан об-
щественно сайдыгыт
атахтыыр бары негэ-

тиннай көстүүлэри
утары охсунуу бо-
луохтаабын болоттэ-
тилар.
Комсомольскай ко-
митет секретарынан
Анна Григорьева,
«Комсомольскай про-
жектор» штабын на-
чальнигынан Гавриил
Кириллин талыһын-
лар.
А. ТУРАНТАЕВ.

Экономика Боппуруоһа

Ороскуоту чегинэн ХОНТУРУОЛЛУОХХА

ССКП Киин Комитета
уонна ССРС Министрде-
рин Совета Агропром
экономической механиз-
мын салгы тупсарыы
туһунан уураахтарыгар
бары хаһаайыстыбалары
бэйэни бэйэ дьаһанар
уусуобуулары киллэ-
рэн киинлэр ночноо
суох көдүүүстээхтик
үлэлиилэрин ситиһэр
соруу турдулар. От-
тон маннак үрдүк сыа-
лы-соруу ситиһин, туох
ханьык кииннэ, ааҕан-
суоттаан үлэһээһини, но-
руот баайын-дуолун ха-
рыстаан, кэмчилээн тут-
тууу эрийэр. Атыннык
этэххэ, ис-хаһаайысты-
баннай ахсааны тупса-
рыыга, производствора
коллективнай бөдөрөөт
курдуу үлэни тэрийин
прогрессивнай формала-
рын олохтоонунга чоп-
чу хайыскалаах, сыа-
лаах-соруутаах үлэ ыы-
тыллыахтаах.

Бу кэмгэ бааһына
иэнэ биллэрдик улаа-
птарын, салгы уонна
ынах сүөһү ахсаана
эбиллэбэтэрин үрдүөн,
сири оҕоруу, сүөһү и-
тинтэ курдук сүрүн
салааларга бородууксу-
йаны оҕоруу ороскуот-
тара 33 бырыһыан үр-
дээбиттэ. Атыннык эт-
тэххэ, 1981 сылга боро-
дууксуяны оҕоруу бэ-
йэбэ турар сыаната 15
мөл. солкуобайга тэн-
нэспит эбит буоллаҕына,
пятилетканы түмүктүүр
сылга ити 20 мөл. сол-
куобайтан тахсыбыта.

таамак ыйытыы оҕо-
һулар, буруйдаахтар
сөмөдэ-сунхаа тардыл-
лаалар дуо? Суох. Бир
эма түбэлтэни дьүүлэ
таһаарынан мунурда-
набыт. Оттон атына ба-
рыта, көстөн турар кур-
дук да, туһааннаахтар-
тан сирэйдээн-харахтаан
ирдээһин кыайан олох-
томмот. Итин талыһан
биһиги үтүс хаһаайыс-
тыбаннай салайааччы-
ларбыт үлэ төһө орос-
куотунан толоруллуох-
тааҕар кыһаммакка ма-
тырыһаалы, үбү-харчы-
ны хоргоһууларга роп-
сой дьылаада улахан ок-
суулаах буолар.

тагы хардыы манна
баар курдуга. Ол эрээри
бу саҕалааһын совхозка
сөптөөх ойебулу ылба-
та. Быйыл сайыт манна
дьыл ыарахаттарынан
тумулук туттаннар орос-
куот лимиттерин кэһин
түбэлтэлэрин элбөхтик
таһаардылар.

Ороскуот лимиттерин
тирдэһигэ формальнай
сыһыан баара киһини
ордук дьыксыннарар. Бу
ордук «Мындааһы»
совхозка сыһыаннаах.
Хонтуроо чековой сис-
тематын олохтоонунга
осов да ылса илик спе-
циалистэр эмиз бааллар.
Холобур, Кара Маркс
аатынан совхоз бухгал-
терскай отдела (кылаа-
бынай бухгалтер П. Г.
Седалишев) чековой
системада суолта биэр-
бэтэ. Ити барытын тү-
мүгэр быйыл даҕаны
бородууксуя бэйэбэ ту-
рар сыаната намыаабат
чэмпилэнэ. Хамнас фон-
дун быһаһынамыт кээ-
мэин биэр да совхоз
тутуспата.

Бу барыта ис-хаһаа-
йыстыбаннай ахсааны
дьык-чакчы көдүүүстээх-
тик олоххо киллэрэргэ
элбөх мэхайдары үөскэ-
тэр. Оттон ис-хаһаайыс-
тыбаннай ахсаан кө-
дүүһүн ороскуоттары
чегинэн хонтурооллаа-
һыны олохтуур эрэ тү-
бэлтэбэ үрдэтиэххэ сөп.

Хонтуроол маннак
систематын олохтоонун
элбөх уустуктардаах. Ол
эрээри хаһаайыстыба-
най салайааччылар, спе-
циалистэр, орто сүөһөк
кадрдар бука бары ис-
хаһаайыстыбаннай бы-
лааннааһын, хонтуроол-
лааһын уонна ырытын
ныһымаларын сииһилин
үөрэтэхтэринэ, чегин
кытта үлэ бэрээдэгин
үчүгүйдик биллэхтэринэ
уонна ыһынахтарынан
эрэ ити ситиһиннээхтик
олохтонор кыахтаах.

Хонтуроол чековой
систематын көрдөбүлэ
судуруу, кимнээх бары-
гыгар ойденэр. Үлэ хас
бирдиин подразделение-
тыгар (фермада, бири-
гээдэ, ээнофа, о. д. а.)
үлэ кээмэйигэр сөп тү-
бөһүннэрэн оҕо барыах-
таах ороскуоттарга ый-
дарынан лимит тирийдил-
лэр. Ол чековой кимик-
мэлэргэ киллэриллэн
подразделениелар ту-
һааннаах салайааччыла-
рыгар туттарыллар. Ки-
нилер ороскуоттары ки-
нискэбэ көрүлүүбүт
лимит эрэ киһинэн оҕо-
роллоро көгүллэнэр. От-
тон подотчеттаах киһи
(буражир, ысыһаат сө-
биэдиссэй, заправщик
уо. д. а.) туһааннаахтар
чектэриттэн көрөһөҕү
быһаһаа эрэ туту да
ороскуоттуура бобулар.
Салайааччы ыйдаары
лимитэ эрдэ бүтүтүгүнэ
тоҕо аһары ороскуоттаа-
бытыгар быһаарыы биэр-
иэхтээх. Киһи эбилли-
ни ыларын эбэтэр ыл-
батын директор быһаа-
рыахтаах. Лимит хам-
наһы ороскуоттаһынгна
эмиз оҕоһулар. Өскөтүн
манна кэмчилээһин баар
(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

Мантан туох түмүгү
оҕоруохха сөбү? Түмүк
биэр: фермаларга, ээно-
ноларга, биригээдэлэргэ
ааҕан-суоттаан үлэһээ-
һин хас бирдии киһи
өйүгөр-санаатыгар тиэр-
диллэ илик, ороскуоттар
кээмэйдарын быһылы-
быт нуорматын тутууу
ситэ-хото хонтуроолла-
мат. Ити барыта, бил-
лин турар, нуруот бааһы-
дуола мунгура суоһун
курдук омосолоох өйдө-
булу үөскөтөр. Кырдым-
га да, хаһаайыстыбалар-
га сылдан уопсай баа-
һы-дуолу кыайан туһа-
макка ыһыы-тобуу чах-
чыларын элбэти көрө-
бүн. Холобур, үлэбэ
киллэриллибит улахан
объектар, таньыллыбит
араас механизмдар кыа-
йан туһаныллыбаттарын
туһунан элбөхтик этэ-
бит. Ыраата барбакка,
уу-хаһаайыстыба киһи
объектары, эбэтэр килим
механизациялаах фер-
малары ылан көрөбүн.
Маннак дьонуннаах про-
изводствений фондала-
тан үгүстэрэ кыайан ту-
һаныллыбакка көрүн-
нүүк буолан тураллар.
Объектар бородууксуя-
ны биэрбэттэр, оттон
сыл аайы ороскуоттанар
амортизационнай төлө-
бүрдэ сүүһүнэн ты-
һыынча солкуобайга
тийэр. Оттон техника
алдыанарыттан, ыһылла-
рыттан-тобуллар ыттан,
сүөһү аһылыгын орос-
куоттааһын ситэ хонту-
роолламматыттан, о. д.
а. төһөлөөх материаль-
най уонна моральнай
хоромнуу тахсарын аа-
дан сиппээккин.

Норуот баайын-дуолун
ыскайдааһын иһин кы-

БИРИКЭЭППИЭТТИИЛЭР

„СМЕТАТТАН АТАХТАНЫ“

Бу дьыл алтынны 2
күнүгэр биһиги хаһаа-
пытыгар «Сметаттан ата-
хтаны» диир рейдовай би-
ригээдэ матырыһаала бэ-
чээтэммитэ. Оҕо Чурап-
чы орто оскуолатыгар
ититер система орому-
наах техникскай көрдөбүлэ
эппиэттээбэттик орому-
наах, батерейлар тэс-
тэ туралларыттан, суук-
када ортотунан 3-түү
массына, сылытылаа-
быт уу көдүүһэ суох
сүтэриллэрин, задвижка
курдук сантехникскай
оборудование көстүбөтэ-
биттэн, эргэлери сангала-
рынан солбуйбатахтар-
ыттан ханна эмэ саа-
хал тахсар түбэлтэлитэр
корпустар бүтүнүү то-
нор туруктаахтарын,
оттон директор Дорофеев
эппиэтинэни намыаһыт
туһунан суруллубута.
Оҕуоха районо сөбиэдис-
сэйэ Л. Т. Егорова ман-
нык эппиэти ыһыта:
«Рейдэ арыһыт итэ-
дэрэ дьыһыахтар. Фондо-
вай сантехникскай маты-
рыһааллар капиталнай
оромуон киһинэн көрүл-
бүт эрэ буолаахтарына,
заявкка ыһыллаллар.
Чурапчы орто оскуолата
заявканы оҕорбута эрэ-
ри сметата суох этэ. Ол
иһин ититер системаны
оромуоннуу матырыһаал-
ларынан быйыл хааччы-
лыбата. Районо линиты-
нан үөрөх министерство-
тыгар заявкка оҕоһулу-
бута эрээри, лимитэ кыра-
тынан фонданы көрбөтөҕө.
Атын оскуолалар смета
иһинэн көрдөрөн, эби
туруорсан фонданы ыһы-
лар. Сыл ахсын быһа хо-
луйан 200—250 тыһ. солк.
капиталнай оромуонго
туруорсарбытын ортогу-
нан 90 тыһ. солк. эрэ үбү
көрөллөр. Оҕон ити үп
эрэ иһинэн капиталнай
оромуон ыһтар оскуола-
лар фонданы ыһаллар.

Эһиллэнттэн капитал-
най оромуонго көрүл-
лөр үп оскуола реформатынан
сизбэстээн үрдүөхтээх.
Эрэлбит оҕо. Бары за-
явккалар сметага олохуран
оҕоһулуохтаахтар. Чу-
рапчы орто оскуолатыгар
сметаны оҕорторго уон-
на сантехникы булан үлэ-
бэ тургорарга соруудахтар
тирдэлиһиллэр. Итилер
толоруллууларын районо
хонтуроолга ыһа.
Батерейлар тэстилэрэ ос-
куола техүлэһиттерин күү-
һүнэн туоратылыһа.

Чурапчы оройуонун байаннай комиссарын БИРИКЭЭНЭ

1986 снл алтынны 1 күнэ. № 168. Чурапчы е.

ССРС «Бары бүтүүн военскай эбээһинэс туһу-
нан» Сокуонугар олохуран 1986 снл алтынны 13
күнүттэн 17 күнүгэр диири 1950—1983 сылларга
төрөөбүт гражданныр дьыһыах байаннай су-
лууспада ыһырыы биллэриллэр.

1. Призывной учаастакка 1986 снл алтынны 13
күнүгэр 18 саастарын туолбут гражданныр, итин-
тэнэ ыһырыллыларын уһатыллыбыт бөддөхто-
ро аастыт аҕа саастаах гражданныр ыһырыллыла-
лар.

2. Ыһырыыга Чурапчы салымнэтигэр оройуон-
наады Култура дьыһитигэр персональнай бөһиска-
дэ ыйылыбыт күнгэ уонна чааска кэллэлэр. Хан-
нык эмэ биричиинэнэн бөһискэни туппатах ыһы-
рыллыахчылар 1986 снл алтынны 14 күнүгэр оро-
йуоннаады военкомакка кэлэр эбээһинэстээхтэр.

Призывной учаастакка бэйэни кытары иддэ
кэллэлэр:

а) приписной свидетелствоны;
б) паспоры эбэтэр төрөөбүн туһунан свидетел-
ствоны;

в) үөрөх туһунан аттестат (диплом свидетелство)
күолпүуатын эбэтэр дьыһыах ыһырааппаны;

г) үлэлиир эбэтэр үөрэнэр сиртэн (үлэһээччилэр
дуоһунастарын, идэлэрин уонна хайа кэмтэн үлэ-
лиилэрин, оттон үөрэнээччилэр уонна студенир
ханык курса эбэтэр ханык ыһааска үөрэнэл-
лэрин ыйан туран) ыһырааппаны;

д) үлэлиир эбэтэр үөрэнэр сиртэн характеристи-
каны, оттон ССКП чилиэннэрэ уонна чилиэннэ
кандидаттара итиннэ БИБСЛКС чилиэннэрэ ону
тоҕо партийнай итиннэ комсомольскай биллэтте-
рин итиннэ характеристикаларын;

е) обороннай значоктар, спортивнай разрядтар
нуормаларын туттарыы, ДОСААФ үөрэтин тэри-
лэриттэн уонна профтех-үөрэхтээһин систематын
үөрэтин заведениеларыттан ыһыт идэ туһунан
дастабырыанналары уонна ыһырааппалары, ав-
томобиль водителлин дастабырыаннаатын.

Предпритиелар, учредениелар, тэрилтэлэр, сов-
хозтар уонна үөрөх заведениеларын салайааччыла-
ра ыһырыллыбыттары наада буолар нэм устатыгар
үлэттэн (үөрэхтэн) босхолуур, командировкаттан
төттөрү ыһыгар уонна кинилэр призывной уча-
астакка кэллэгэр кэлэллэрин хааччыгар эбээһинэс-
тээхтэр.

Чурапчы оройуонун байаннай комиссара
майор БЕЛОУСОВ.

1 КҮНҮНЭЭБИ КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Ылаах төрөөтө		Ылаах сүөһү өлүүтэ		Ол иһингэр ыйраһа		Биз төрөөтө		Сылгы өлүүтэ		Ол иһингэр ууһун		Ылаах дьыһаһы		Ол иһингэр иск. сизмэл.	
1945 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	график	туола	график	туола
480	570	86	66	48	44	472	433	25	25	—	—	750	782	540	578
739	752	103	87	56	40	675	620	39	64	—	—	1025	1087	660	632
1608	1313	181	168	87	101	1259	1126	45	89	—	—	1980	2083	840	781
1279	1315	145	162	118	126	823	738	59	71	—	—	1610	1785	1010	1155
708	783	88	128	98	41	827	844	28	58	3	—	1130	1212	320	384
1153	1195	84	97	50	63	827	844	21	49	3	—	1810	1896	885	922
5967	5928	687	728	397	415	4383	4457	217	357	6	—	8110	8615	4255	4432

